

Discussiun manidla

La planisaziun territoriala ha occupà il parlament tut il di

■ **(anr/fa) Il chantun Grischun posseda ina lescha revedida davart la planisaziun dal territori. Cun 88:18 vuschs ha il parlament acceptà la proposta da la regenza e da la cumissiun pre-deliberanta.** 20 pertschient sco previs en la versiun federala, 40 pertschient sco proponì da la ps ed intgins deputads d'autras partidas u il cumpromiss fatg da la regenza e la maiortad da la cumissiun pre-deliberanta: 30 pertschient taxa sin la plivalur per mauns dal fond chantunal? Cun quella dumonda ha cumenzà gievgia il tractament detaglià da la revisiun parziala da la lescha chantunala davart la planisaziun territoriala. Cun questa revisiun vuleva la regenza implementar quai ch'il suveran svizzer aveva decis la primavaira 2013 cur ch'el ha ditg gea a la lescha naziunala davart la planisaziun territoriala. Tranter auter duain ils proprietaris da terren che daventa causa midadas da zonas pli custavel pajar en il fond chantunal taxas sin la plivalur. Quels daners duain survegnir las vischnancas per indemnizar ils proprietaris per la perdita da valur da lur terren causa midaments da zonas ed azonaziuns. Fin uss pudevan ils proprietaris tegnair tut il gudogn da quels midaments per els.

Maioritad per ir plinavant che pretendì da Berna

Ils aderents da la proposta da la regenza e da la maiortad da la cumissiun per 30 pertschient han argumentà cun in privel per il maun public: Sch'il fond chantunal na dispona betg suffizientmain da finanzas sto il maun public pajar cun daners d'impostas las indemnizaziuns

Il president da la cumissiun pre-deliberanta Emil Müller ha gì blier dad explitgar durant la discussiun detagliada davart la lescha parzialmain revedida.

FOTO Y. BÜRKL

als proprietaris dal terren. Era tar l'auttezza da las taxas sin la plivalur tar enzonaziuns avevan proponì la regenza e la cumissiun presidiada dad *Emil Müller* (pbd, Sur Tasna) 30 pertschient. *Brigitta Hitz* (pld, Churwalden) ha proponì da fixar mo 20 pertschient, «pertge ir plinavant che pretendì da la confederaziun?», ha ella fatg la dumonda retorica. Cusseglie governativ *Jon Domenic Parolini* ha cusseglia da betg dir gea a la dumonda Hitz: «Per ch'il sistem cun il fond chantunal funcziunia sto el vegnir alimentà cun suffizientmain daners, perquai duvain nus ils 30 pertschient.» Cun 66:49 ed in'abstenziun ha decis il parlament la taxa da 30 pertschient.

Meds surtut per il fond chantunal

La regenza e la maiortad da la cumissiun avevan proponì che 75 pertschient dals retgavs da la taxa da plivalur gajan en il fond chantunal e 25 pertschient als fonds communals. La minoritad da la cumissiun era da l'avis ch'ils fonds da las vischnancas e dal chantun duessian survegnir mintgamai la mesadad. «Quels daners supplementars fissan per las vischnancas in sustegn per prestar lavurs da planisaziun necessarias», ha explitgà *Ernst Sax* (pcd, Glion) l'argumentaziun da la minoritad da la cumissiun ed *Elita Florin-Caluori* (pcd, Razén) ha agiunt che la nova lescha da planisaziun chaschunia era daplirs custs che las vischnancas hajan da surprendre. *Roman Hug* (pps, Tschintg Vitgs) ha fatg la proposta da pajar tut ils retgavs directamain a las vischnancas. Il cussegl grond ha acceptà la proposta da la re-

genza e la maiortad da la cumissiun cun 67:39 vuschs.

Discussiuns davart

l'accessibladad da novs edifizis

Tenor l'emprima etappa da la revisiun da la lescha davart la planisaziun territoriala ston las zonas da construcziun vegnir dimensiunadas conform al bassegn dals proxims 15 onns. Zonas da construcziun memia grondas ston vegnir reducidas. Per calcular la grondezza admissibla ston las vischnancas metter a quint tut las reservas d'utilisaziun, pia era terren da construcziun, che vegnan accumuladas ed uschia betg offridas sin il martgà. Cun ordinar terminis da surbajegiadas ha il chantun la finamira da cuntanscher ch'era quel terren accumulà vegnia surbajegià. Cun la nova lescha revedida parzialmain vegn stgaffida la basa legala necessaria per pudair far quai. Gia en la debatta d'entrada aveva *Lorenz Alig* (pld, Glion) punctuà che quai saja in'attatga a la proprietad privata. Da discurren ha dà gievgia era la regulaziun davart abitaziuns accessiblas er per persunas cun impediments: Nov duai quella accessibladad vegnir garantida gia en edifizis cun dapli che quatter abitaziuns (fin uss otg abitaziuns). La minoritad da la cumissiun ha fatg la dumonda da laschar sco tar la lescha federala tar otg abitaziuns. La maiortad è suandada cun 73:41 vuschs la proposta da la regenza e la maiortad da la cumissiun per introducir in obligatori gia per edifizis cun dapli che quatter abitaziuns. Cun 88:18 vuschs ed ina abstenziun ha acceptà il parlament la lescha revedida parzialmain.